

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIJY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAT VAZIRLIGI

TERMIZ IQTISODIYOT VA SERVIS UNIVERSITETI

MAXSUS FANLARNI O'QITISH METODIKASI
O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi: 410 000 – Biznes va boshqaruv
Mutaxassislik: 70410102 - Iqtisodiyot

	<p>davlatini birgalikda barpo etamiz. – Toshkent: O'zbekiston, 2016. - 56 b.</p> <p>12. Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash–yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. Toshkent: O'zbekiston, 2017. – 48 b</p> <p>13. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. – 488 b.</p> <p>14. Shermuxammedova N.A. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi darslik. – T.: Fan va texnologiya 2014-464 b.</p> <p>15. Чичерина Я.И., Нуркелдиева Д.А., Якубжанова Д.Я. Мутхассислик фанларини ўқитиш методикаси. – Т.: Фан ва технология, 2014. – 128 б.</p> <p style="text-align: center;">Axborot manbaalari</p> <p>16. www.gov.uz– O'zbekiston Respublikasi hukumat portali.</p> <p>17. www.lex.uz– O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.</p> <p>18. www.e-report.ru- Обзорная информация по мировой экономике</p> <p>19. www.stplan.ru- Экономика и управление</p> <p>20. www.soliq.uz – O'zbekiston Respublikasi Soliq Qo'mitasi sayti.</p> <p>21. www.stat.uz– O'zbekiston Respublikasi Statistika Qo'mitasi sayti.</p> <p>O'quv dasturi Oliy ta'lim yo'nalishlari va mutaxassislari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiglashuvchi Kengashining 2023-yil 29-avgustdagi 4-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan namuna asosida ishlab chiqilgan va Termiz iqtisodiyot va servis universiteti Kengashining 2024 yil "30" avgustdagi 1/3-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.</p>
7	
8	<p>Fan/modul uchun mas'ullar: Amonov M.O. – TISU, "Iqtisodiyot" kafedrasida katta o'qituvchisi, PhD.</p>
9	<p>Taqrizchilar: Xatamov O.Q. – Termiz davlat universiteti "Kompyuter va dasturiy injenering" kafedrasida mudiri, i.f.d., professor. Abdulxaeva G.M. – Termiz davlat universiteti "Turizm va mehmonxona xo'jaligi" kafedrasida mudiri, i.f.d., dotsent.</p>

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS-kreditlar
MFO'M1105	2024-2025	II	5,0
Fan/modul turi	Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari
Majburiy	O'zbek		4
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)
	60		90
Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi			Jami yuklama (soat)
			150
1.			
2.	<p>I. Fan tavsifi</p> <p>Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarni maxsus fanlar bo'yicha rejalashtirilgan o'quv mashg'ulotlarini o'tkazishning yo'l va vositalari bilan tanishtirish va ulardan o'quv jarayonida samarali foydalanish mahoratini shakllantirishdir.</p> <p>Fanning asosiy vazifalari – talabalarga O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimi islohotlarini, oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limining o'rni va ahamiyatini, maxsus fanlarni o'qitishda asosiy o'quv - me'yoriy hujjatlarini, fanni o'qitishda ta'lim maqsadlarini belgilashni, maxsus fanlarni o'qitish metodikasini ishlab chiqish yo'llarini o'rgatishdan iborat.</p> <p>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p>III. J. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-Modul. "Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi" fanining nazariy va metodologik asoslari</p> <p>1-mavzu. "Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi" fanining maqsad va vazifalari</p> <p>Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi faniga kirish. Fanning mohiyati va vazifalari, talabalar bilishi lozim bo'lgan asosiy tushunchalar. Maxsus fanlarni o'qitishga qo'yilgan asosiy talablar. Maxsus fanlarni o'qitishda kasbiy-pedagogik bilimlarning ahamiyati. Maxsus fanlarni o'qitishda o'qituvchini egallashi lozim bo'lgan pedagogik texnologiyaning mohiyati. Maxsus fanlarni o'qitishda o'qituvchini egallashi lozim bo'lgan pedagogik texnikaning mohiyati. Maxsus fanlarni o'qitishning konseptual asoslari.</p> <p>2- mavzu. Ta'lim mazmuni va o'qitish mazmunini tuzishda o'quv-me'yoriy hujjatlarning ahamiyati</p> <p>Ta'lim mazmunini Davlat ta'lim standartlarida ifodalash. Davlat ta'lim standartlarini ishlab chiqish jarayoni. Mutaxassislar qo'yilgan kasbiy talab - Kasblar tasniflagichi: mohiyati va funksiyalari. O'qitish mazmunini o'quv reja va dasturlarda taqdim etilishi. Maxsus fanlar bo'yicha o'quv dastur va ishchi dasturlarning mazmuni va ishlab chiqish</p>		

• mustaqil ishlarni baholash;	
• taqdimot tayyorlash;	
• turli darajadagi testlarni o'tkazish;	
5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oralq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishini muvaffaqiyatli topshirish.</p> <p>Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Greg Light, Roy Cox, Susanna Calkins. Learning and Teaching in Higher Education. Los Angeles, London, New Dehli. 2014, 341 p. 2. Акимова О.Б., Исмаилова З.К., Махсудов П.М., Уткина С.Н. Методика профессионального обучения. – Т.: Наврӯз, 2020.-146 с. 3. Inoyatov U.I., Muslimov N.A., Ro'zieva D.I., Usmonboeva M.H. Pedagogika: nopedagogik oliy ta'lim muassasalari uchun mo'ljallangan darslik. – Toshkent: Nizomiy nomidagi TDPU, 2016. – 256 bet. 4. Tojiboeva D., Yoldoshev A. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi. Darslik. – T.: Aloqachi, 2018. -568 b. 5. Hakimova M.F., Lutfullaeva N.X., Abdullaeva R.M. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi. – T.: Iqtisodiyot, 2019.-138 b. <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi-T.:O'zbekiston, 2017.- 46 b. 7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 30 dekabrda O'zbekiston Respublikasining «2020 yil uchun O'zbekiston Respublikasining davlat budjeti to'g'risidagi qonuni ijrosini ta'minlash chora-tadbirlari to'g'risida PQ-4555-son qarori 8. 2020 yil «Ilm, ma'rif va raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish yili» O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2020 yil 24 yanvardagi Oliy Majlisga Murojaatnoma // Kuch-adolatda. O'zbekiston Respublikasi Oliy sudining huquqiy gazetasi. 2020 yil 25 yanvar. № 3-4 (777) 9. 2019 yil – «Faol investitsiyalar va ijtimoiy rivojlanish yili» O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2018 yil 28 dekabrda Oliy Majlisga Murojaatnoma «Xalq so'zi», 2018 yil 29 dekabr 10. Mirziyoev Sh.M.Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik-har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollarga bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, №11. 11. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston
6.	

<p>10. Maxsus fan o'qituvchisiga qo'yiladigan talablar.</p> <p>11. Maxsus fan o'qituvchisining innovatsion faoliyati.</p> <p>12. Innovatsion texnologiyalar va ularni maxsus fanlarni o'qitishdagi ahamiyati.</p> <p>13. O'qitish maqsadlarining mazmuni va mohiyati.</p> <p>14. O'qitish metodlarining ta'lim jarayonidagi o'rni va vazifasi.</p> <p>15. Talabalarni nazariy tayyorlashga yo'naltirilgan, ta'limni tashkillashtirish shakllari.</p> <p>16. Guruhlarda hamkorlikda ishlashni tashkil etish texnikalarining mohiyati va ahamiyati.</p> <p>17. O'quv mashg'ulotida o'qitish texnologiyasi modelining mazmuni va uning tarkibiy tuzilishi, uni ishlab chiqishga bo'lgan talab va qoidalar.</p> <p>18. O'quv loyiha uning mazmuni va asoslari.</p> <p>19. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar orqali o'qitishni tashkil etish mazmuni va shakllari.</p> <p>20. Pedagogik jarayonni samarali rejalashtirishda o'qituvchining innovatsion tayyorgarligi va ijodkorligi.</p> <p><i>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.</i></p>	<p>V. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetentsiyalar)</p> <p>Magistr bilishi kerak:</p> <p>Fan bo'yicha talabalar bilim, ko'nikma va malakalariga qo'yidagi talablar qo'yiladi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - maxsus fanlarni o'qitishning umumiy asoslari va o'qitishda asosiy o'quv-me'yoriy hujjatlar, bilimlarni rivojlantirishning ahamiyati <i>haqida tasavvurga ega bo'lishi; (bilim)</i> - maxsus fanlarni o'qitishda ta'lim maqsadlarini belgilashni, maxsus fanlarni o'qitishning tashkiliy shakllarini, dasturlashtirilgan ta'limni qo'llash shart-sharoitlarini <i>bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma)</i> - maxsus fanga oid mashg'ulotlarni loyihalashtirishda ta'limning tashkiliy shakllaridan samarali foydalanish <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi;</i> - maxsus fanlarni o'qitish jarayoniga innovatsion pedagogik va axborot texnologiyalarini tatbiq etish, zamonaviy dars ishlanmalarini ishlab chiqish <i>malakalariga ega bo'lishi kerak.</i>
<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • real vaziyatga asoslanadigan amaldagi ishlarni baholash; • esse, tezis va maqolalar yozish; • vaziyatli topshiriqlarni (keys-stadi) yechish; • jarayonli-yo'naltirilgan ta'lim; • muhokamalarda qatnashish; • kichkina guruhlarda ishlash; • loyiha ishi bajarish; 	

<p>yo'llari. Dasturlarni ishlab chiqishga qo'yiladigan zamonaviy talablar. O'quv reja va dasturlarni tajriba-sinovdan o'tkazish va ekspert baholash ishlarini tashkillashtirish yo'llari.</p> <p>3- mavzu. Maxsus fanlarni o'qitishni loyihalashtirish va rejalashtirishda o'qitish maqsadlarini belgilash yo'llari</p> <p>Mutaxassis modeli ta'lim maqsadlarini aniqlashning asosi sifatida. O'qitish maqsadlarining mohiyati va mazmuni. Maqsadlar taksonomiyasi. Maxsus fanlarni o'qitishda bilimlarni o'zlashtirish va o'quv faoliyati yo'llariga darajali yondashuv asosida ta'lim maqsadlarini belgilash yo'llari. O'qituvchining texnologik madaniyati. Texnologik bilim, ko'nikma va malakalar majmuasi. O'qitish rejasini tuzishning har bosqichida o'qituvchining boshqaruv harakatlari. O'quv maqsadlarini asosiy toifalari. Talabalarining o'quv yutuqlari nazorati.</p>	<p>4- mavzu. Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida qo'llaniladigan o'qitish metodlari</p> <p>O'qitish metodlarining ta'lim jarayonida o'rni va vazifasi. Iqtisodiy fanlardan dars o'tishda turli metodlarni qo'llash zarurati. Interaktiv metodlarni qo'llash va o'quv jarayonini tashkil etish. O'qitish metodlarini tasniflanishi. Faol o'qitish metodlarining mohiyati va ularning o'ziga xos xususiyatlari. O'qitish metodlaridan foydalanish qoidalar. Dars o'tish metodlarini tanlash mezonlari. Faol o'qitish metodlarini qo'llash texnologiyasi.</p>	<p>5- mavzu. Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida qo'llaniladigan ta'limning tashkillashtirish shakllari</p> <p>Ta'limni tashkillashtirish shakllari: mohiyati va mazmuni. Talabalarni nazariy tayyorlashga yo'naltirilgan, ta'limning tashkillashtirish shakllari. Ma'ruza va amaliy mashg'ulotlarga qo'yilgan zamonaviy talablar. Talabalarni amaliy tayyorlashga yo'naltirilgan, ta'limning tashkillashtirish shakllari. Guruhlarda hamkorlikda ishlashni tashkil etish texnikalarining mohiyati va ahamiyati. Guruhlarda hamkorlikda ishlashni tashkillashtirish texnologiyasi. Hamkorlikda o'zaro o'qish turlari va ularning mohiyati. Auditoriyadan tashqari mustaqil mashg'ulotlarni tashkil qilish yo'llari.</p>	<p>2-Modul. Pedagogik jarayonni samarali rejalashtirishda o'qituvchining innovatsion tayyorgarligi va ijodkorligi</p> <p>6- mavzu. Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida qo'llaniladigan ta'lim vositalari</p> <p>O'quv jarayonida ta'lim vositalarini o'rni va ahamiyati. Ta'lim vositalarining tasnifi. Alohida ta'lim vositalarini didaktik imkoniyatlari. Ta'lim vositalaridan samarali foydalanish shartlari. O'quv-</p>
---	---	--	---

uslubiy majmuaning turlari va ulardan foydalanish. Grafik tashkil etuvchilarning o'rni va ahamiyati. O'quv jarayonida o'quv-uslubiy adabiyotlar, ko'rgazmali qo'llanmalar turlari va ulardan foydalanish. Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida qo'llaniladigan didaktik materiallar, o'qitishning texnik vositalarining turlari va ulardan foydalanish imkoniyatlari. Maxsus fanlarni o'qitishda zamonaviy axborot texnologiyalarining tutgan o'rni. Maxsus fanlarni o'qitishda samarali o'qitish vositalarini tanlash qoidalarini.

7- mavzu. Maxsus fanlar bo'yicha o'quv mashg'ulotlarini loyihalashtirish va rejalashtirish asoslari

O'qitish texnologiyasini tanlash yo'llari. O'qitish texnologiyasini tanlashga ta'sir etuvchi omillar. O'quv mashg'ulotida o'qitish texnologiyasining modelining mazmuni. O'quv mashg'ulotida o'qitish texnologiyasini ishlab tarkibiy tuzilishi. O'quv mashg'ulotida o'qitish texnologiyasini ishlab chiqishga bo'lgan talab va qoidalar. O'quv mashg'ulotining texnologik xaritasini tuzilishi. O'quv mashg'ulotining texnologik xaritasini ishlab chiqishga bo'lgan talab va qoidalar. O'quv mashg'ulotining texnologik xaritasiga ilovalar mazmuni va ularni ishlab chiqishga bo'lgan talab va qoidalar.

8- mavzu. Ma'ruza va seminar mashg'ulotlarini loyihalashtirish va rejalashtirish asoslari

Ma'ruza shaklida o'qitishning o'ziga xos xususiyatlari. Ma'ruza, uning o'quv jarayonida tutgan o'rni va unga qo'yiladigan asosiy talablar. Ma'ruzaning samaradorlik shartlari. Ma'ruza turlari va ularning tavsiflari. O'qitishning muammoli-izlanish metodlari va ularni qo'llab ma'ruza o'qish. Ta'limga texnologik yondashuvga asoslangan jadallashtirilgan ma'ruza. Ma'ruza mashg'ulotlarini loyihalashtirish va rejalashtirish yo'llari.

Seminar shaklida o'qitishning o'ziga xos xususiyatlari. Seminar mashg'ulotining turlari va ularning tavsiflari. Seminar darsi va uning o'quv jarayonida tutgan o'rni. Seminar darsiga tayyorgarlik ko'rish va uni o'tkazish. Seminar darsini texnologik yondashuv asosida tashkil qilish. Seminar mashg'ulotlarini loyihalashtirish va rejalashtirish yo'llari.

9- mavzu. Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida qo'llaniladigan innovatsion texnologiya: Loyihalar metodi

Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida qo'llaniladigan innovatsion texnologiya. Innovatsion ta'lim texnologiyasida loyiha metodi. Loyihaviy metodning mazmuni va uni amalga oshirish bosqichlari. Loyihaviy ta'limning dolzarbligini belgilovchi omillar. Loyihaviy o'qitishning umumiy tavsifi. Loyihaviy ta'limning mohiyatli belgilari va didaktik xususiyatlari. Loyihaviy ta'limning protsessual tarkibi. Loyihaviy ta'limning psixologik-pedagogik tamoyillari. O'quv loyiha va uning

mazmuni. Loyihaviy ta'limning asoslari. O'quv loyihaviy faoliyat. O'quv loyihasining uslubiy pasportning tuzilishi va uni ishlab chiqish yo'llari.

II. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi fanining maqsadi va vazifalari.
2. Ta'lim mazmuni va o'qitish mazmunini tuzishda o'quv-me'yoriy hujjatlarining ahamiyati.
3. Maxsus fanlarni o'qitishda bilimlarni o'zlashtirish va o'quv faoliyatini yo'llariga darajali yondashuv asosida ta'lim maqsadlarini belgilash yo'llari.
4. O'qitish metodlarining ta'lim jarayonidagi o'rni va vazifasi.
5. Ta'limni tashkillashtirish shakllari: mohiyati va mazmuni.
6. Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida qo'llaniladigan ta'lim vositalari.
7. Maxsus fanlar bo'yicha o'quv mashg'ulotlarini loyihalashtirish va rejalashtirish asoslari.
8. Ma'ruza va seminar mashg'ulotlarini loyihalashtirish va rejalashtirish asoslari.
9. Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida qo'llaniladigan innovatsion texnologiya: Loyihalar metodi.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

- Davlat dasturidan o'rin olgan masalalar tahlili va ularning ijrosi.
2. Maxsus fanlarni o'qitishni loyihalashtirish va rejalashtirishda o'qitish maqsadlarini belgilash yo'llari.
  3. Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida qo'llaniladigan o'qitish metodlari.
  4. Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida qo'llaniladigan ta'limning tashkillashtirish shakllari.
  5. Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida qo'llaniladigan ta'lim vositalari.
  6. Maxsus fanlar bo'yicha o'quv mashg'ulotlarini loyihalashtirish va rejalashtirish asoslari.
  7. Ma'ruza va seminar mashg'ulotlarini loyihalashtirish va rejalashtirish asoslari.
  8. Maxsus fanlarni o'qitish jarayonida qo'llaniladigan innovatsion texnologiyalar: Loyihalar metodi. Keys stadi.
  9. Maxsus fanlarni o'qitish natijalari nazorati.